

A Magyar Köztársaság Legfelsőbb Bírósága az ügyvéd által képviselt felperesnek az ügyvéd által képviselt alperes ellen gyermektartásdíj megállapítása iránt a Pesti Központi Kerületi Bíróságnál 12.P.104.905/2007. számon megindított és a Fővárosi Bíróságnak 50.Pf.635.655/2008/4. számú ítéletével befejezett perében az említett számú másodfokú határozat ellen a felperes által 10. sorszám alatt előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán az alulírott napon - tárgyaláson kívül - meghozta a következő

í t é l e t e t :

A Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 15 napon belül 10.800 (Tízezer-nyolcszáz) forint felülvizsgálati eljárási költséget.

I n d o k o l á s :

A felperes keresetében az alperes arra történő kötelezését kérte, hogy a 2007. február 1. napján született K. utónevű gyermek tartására 2007. május 1. napjától kezdődően fizesse meg neki a jövedelme 20%-át, de legalább havi 72.000 forintot gyermektartásdíjként. 80.000 forint hátralékos tartásdíj teljesítését elismerte, perköltséget pedig nem kért.

Az alperes a kereset jogalapját 2007. május 1. napjától havi 40.000 forint erejéig elismerte, ezt meghaladóan pedig a kereset elutasítását, valamint a már teljesített 80.000 forintnak az eddig keletkezett hátralékába való beszámítását kérte. Perköltség iránti igénye nem volt.

A felek a perben a közös kiskorú gyermek felperes anyánál történő elhelyezése tárgyában a bíróság jogerős végzésével jóváhagyott egyezséget kötöttek.

Az elsőfokú bíróság az ítéletével kötelezte az alperest, hogy 2007. május 1. napjától kezdődően fizessen meg a 2007. február 1. napján született K. utónevű gyermeke tartására havonta előre esedékesen minden hó 10. napjáig a bérköltség (alapbér, bérpótlék, kiegészítő fizetés, prémium, jutalom, 13. és további havi fizetés stb.), illetőleg a rendszeres személyi juttatás, illetménykiegészítés, illetménypótlék, egyéb kötelező pótlék, 13. havi illetmény stb.)

címén juttatott összes járandósága 15%-át, de legalább havi 40.000 forint alapösszeget, valamint a személyi jellegű egyéb kifizetésként, illetőleg nem rendszeres személyi juttatásként járó egyéb jövedelem (végkielégítés, betegszabadság idejére járó díjazás, túlóra, ügyeleti díj, távolléti díj stb.) 15%-át, annak esedékességékor. Megállapította, hogy az alperesnek 2007. május 1. és 2008. március 31. napja között összesen 360.000 forint tartásdíj hátraléka keletkezett, amelyet köteles a felperesnek a folyó tartásdíjon felül 30 napon belül megfizetni. Az ítéletét előzetesen végrehajthatóvá nyilvánította, ezt meghaladóan pedig a felperes keresetét elutasította, és a feleket a felmerült perköltségeik viselésére kötelezte.

Az elsőfokú ítélet ellen a felperes fellebbezéssel élt annak megváltoztatása és a keresetének teljes egészében helyt adó ítélet hozatala iránt.

Az alperes a fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását kérte.

A másodfokú bíróság az ítéletével az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érintette, fellebbezett részét pedig helybenhagyta és kötelezte a felperest, hogy fizessen meg az alperesnek 10.800 forint másodfokú perköltséget.

A jogerős ítélet alapjául szolgáló tényállás szerint a peres felek kapcsolatából 2007. február 1. napján K. utónevű gyermek született, akit az alperes teljes hatályú apai elismerő nyilatkozattal a magáénak ismert el. A felperes a gyermeket a születésétől fogva egyedül neveli, az alperes a gyermek eltartásához a születése óta összesen 2x40.000 forinttal járult hozzá, de vele kapcsolatot nem tart.

A felperes a gyermekkel él együtt a tulajdonát képező B., B. u. 66. szám alatti 90 nm-es, 1,5 szobás összkomfortos társasházi öröklakásban, amely felújított és színvonalasan berendezett. A felperes női ruhakészítő vállalkozó, de jelenleg GYED-en van, amelynek összege a családi pótlékkal együtt összesen havi 50.700 forint. Tulajdonát képezi egy Suzuki Wagon R típusú személygépkocsi is. A felperes rendszeres rezsi jellegű kiadása havi átlagban 55.000-56.000 forint. A gyermek immunrendszerének támogatására „Sunrider” táplálékkiegészítő termékeket vásárol, betegsége esetén a gyermeket rendszeresen mágneses biorezonanciára viszi amely utóbbiakra kb. havi 20.000 - 30.000 forintot fordít. A felperes egy kiskorú gyermek eltartásáról gondoskodik. Kristóf közösségbe nem jár, de a felperes lehetőség szerint bébiúszásra viszi őt.

Az alperes gazdasági agrármérnök, jelenleg az A. Bt. alkalmazásban dolgozik területi értékesítő vezetőként és havi nettó 345.202

forint jövedelemmel rendelkezik. A tulajdonát képezi egy termőföld, amelyet bérbeadás útján hasznosít. Albérletben él, amelynek havi költsége 40.000 forint bérleti díj és 30.000 forint rezsi. Élettársa és a perbeli gyermekén kívül más kiskorú, eltartásra szoruló gyermeke nincs.

Az így megállapított tényállás alapján a perben eljáró bíróságok az alperest terhelő gyermektartásdíj mértékének és havi alapösszegének a Csjt. 69/C. § (1) bekezdése által meghatározott szempontok mérlegelése során arra voltak figyelemmel, hogy a felperes életkörülményei és életszínvonala az általa előadottnál magasabb jövedelemre, illetve teljesítőképességre utalnak, hiszen a rezsikiadásainak, valamint a szokásos és szükséges létfenntartási költségeket meghaladóan általa önként vállalt olyan kiadásoknak, mint a táplálék kiegészítők vásárlásával, a mágneses biorezonancia kezeléssel, valamint a bébiúszással kapcsolatos költségek összege, a GYED és a családi pótlék összegéből nyilvánvalóan nem fedezhetők. Az alperes teljesítőképessége ennek ellenére is meghaladja a felperesét, mivel a bérköltség terhére kifizetett jövedelme jóval meghaladja az átlagos havi magyarországi jövedelmet. A 14 hónapos gyermek eltartása ugyanakkor a felperesre jóval nagyobb terhet ró, mint a külön élő alperesre, és az alperes hozzájárulásának hiányában a felperes ezt a terhet hosszú hónapokig egyedül viselte.

A felperes vagyoni viszonyai lényegesen kedvezőbbek az alperesénél, hiszen az átlagosnál nagyobb alapterületű saját tulajdonú, felújított és színvonalasan berendezett lakással, valamint személygépkocsival rendelkezik, míg az alperes jövedelmét a rezsin felül albérleti díj is terheli.

A mindössze 14 hónapos gyermek tényleges szükségletei körében az alperesnek - önkéntes vállalat hiányában - csak a gyermek olyan, ún. alapszükségleteinek a biztosításához kell pénzben hozzájárulnia, mint a lakhatás, az élelmezés, ruházkodás, gyógykezelés, babaápolás, pelenka, stb. költsége. Nem tartoznak viszont ezen alapszükségletek körébe a felperes által alkalmazott jelentős havi költséggel járó táplálék kiegészítő termékek, alternatív természetgyógyász terápia és a bébiúszás, ezért ezek viselésére az alperes nem kötelezhető.

Mindezekre figyelemmel a perben eljáró bíróságok arra a következtetésre jutottak, hogy - a felek jövedelmi és vagyoni viszonyaira, valamint az alacsony életkorú gyermek tényleges szükségleteire figyelemmel - az alperes jelenlegi havi 367.000 forintos havi nettó keresete 15 %-ának megfelelő mértékű gyermektartásdíj a perbeli gyermek eltartásához akkor is elegendő, ha a felperes a gyermek otthoni gondozása miatt átmenetileg alacsony jövedelemmel rendelkezik.

A jogerős ítélet ellen a felperes felülvizsgálati kérelemmel élt a másodfokú bíróság ítéletének hatályon kívül helyezése, valamint az elsőfokú bíróság ítéletének e megváltoztatása és a keresetének teljes egészében helyt adó ítélet hozatala iránt.

A felülvizsgálati kérelmének részletesen kifejtett indokai szerint a jogerős ítélet a Csjt. 69/A. §-át, valamint a 69/C. §-ának (1) bekezdését sérti és ellentétes az ítélkezési gyakorlattal is.

Az alperes felülvizsgálati ellenkérelme a jogerős ítélet hatályban tartására irányult.

A Legfelsőbb Bíróság a felülvizsgálati kérelmet a Pp. 274. § (1) bekezdése alapján tárgyaláson kívül bírálta el, és a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (2) bekezdése alapján csak a felülvizsgálati kérelem keretei között vizsgálta felül.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A Csjt. - felperes által hivatkozott - 69/A. §-a szerint a szülő a saját szükséges tartásának rovására is köteles megosztani kiskorú gyermekével azt, ami közös eltartásukra rendelkezésre áll, a 69/C. §-ának (1) bekezdése értelmében pedig a tartásdíj összegét gyermekenként általában a kötelezett átlagos jövedelmének 15-25%-ában kell megállapítani és a gyermektartásdíj meghatározásánál figyelemmel kell lenni:

- a) a gyermek tényleges szükségleteire,
- b) mindkét szülő jövedelmi és vagyoni viszonyaira,
- c) a szülők háztartásában eltartott más - saját, illetőleg mostoha - gyermekekre,
- d) a gyermek saját jövedelmére is.

Helyesen hivatkozik ugyan a felperes a felülvizsgálati kérelmében arra, hogy a szükséges tartás nem azonosítható a szűkösséggel és ezért az nem korlátozható a jogosult létminimumának a szintjére sem. A gyermek szükségletei körében ugyanis a megfelelő életvitelt kell biztosítani a részére, ami magában foglalja a gondozásának és nevelésének az alapvető feltételeit: a megfelelő lakhatás biztosítását, a ruházkodást, az egészséges ételmezést, valamint a tanulmányok folytatása érdekében indokolt kiadásokat. Ezek az alapszükségletek azonban eltérőek lehetnek a gyermek korától, egészségi állapotától, irányultságához igazodó nevelésének feltételeitől, és esetleges más, egyéni körülményektől függően.

Alaptalan viszont a felperesnek az a felülvizsgálati érvelése, hogy a jogerős ítélet által az alperes terhére megállapított gyermektartásdíj a perbeli gyermek számára csupán szűkösséggel biztosítana. A mindössze 14 hónapos perbeli gyermek indokolt szükségletei ugyanis az életkoránál fogva még csupán a

lakhatásával, étkeztetésével, ruházkodásával, gyógykezelésével és ápolásával kapcsolatos költségekre terjednek ki. Ebbe a körbe azonban - a jogerős ítélet helyes indokai szerint - nem tartoznak bele a köztudomásúan magas költséggel járó természetgyógyászati táplálék kiegészítő termékek, alternatív természetgyógyász terápia és a bébiúszás költségei, abban pedig egységes az ítélkezési gyakorlat, hogy az átlagon felüli, luxusigényeknek a kielégítésére csak a kötelezett önkéntes vállalása alapján kerülhet sor.

Tévesen hivatkozik a felperes arra is, hogy a kötelezetti jövedelem 15-25%-ában meghatározható gyermektartásdíj megállapítása során a középátlagos 20%-os mértéktől való eltérést az ítélkezési gyakorlat szerint csak a felek magas jövedelme vagy az átlagostól kirívóan eltérő vagyoni helyzet indokolná.

Az utóbb idézett törvényhely szövegének a nyelvtani értelmezéséből ugyanis az következik, hogy egyrészt a gyermektartásdíj mértékét és összegét nem feltétlenül, hanem csupán általában kell a kötelezett átlagos jövedelmének a gyermekekénti 15-25%-ában meghatározni, indokolt esetben tehát az az alsó értéknél alacsonyabb, a felső értéknél pedig magasabb összegben is meghatározható, másrészt az alsó- és felső értékhatárok 20%-os középértékétől való eltérést nem csupán a kötelezett átlagosnál alacsonyabb vagy magasabb jövedelme, hanem a gyermek indokolt szükségleteinek az átlagos mértéket el nem érő vagy azt meghaladó költsége is indokolhatja.

A perbeli esetben a felperes jövedelme a GYED igénybevétele miatt átmenetileg alacsonyabb ugyan, az alperesé viszont lényegesen meghaladja a magyarországi átlagkeresetek összegét, a perbeli gyermek indokolt szükségleteinek a köre és az e szükségletek fedezéséhez szükséges költségek összege - az alacsony életkoránál fogva - köztudomásúan meg sem közelíti az iskoláskorú gyermekek taníttatási-, kulturális-, sport- és egyéb jellegű indokolt szükségleteinek a kielégítésével járó költségek összegét, így a felperesnek az alperesénél lényegesen kedvezőbb vagyoni viszonyai és életkörülményei mellett a tartásdíj magasabb mértékben való meghatározása nem indokolt.

Ilyen körülmények között pedig nincs jelentsége a tartásdíj mértékének, illetve összegének a meghatározása körében annak, hogy a felperes és a gyermek együttes jövedelme az alperes havi átlagos jövedelmének a felét sem teszi ki. Az alperest ugyanis a felperessel szemben törvényes tartási kötelezettség nem terheli, a felperes javára megállapított gyermektartásdíj és a gyermek eltartására szolgáló családi pótlék több mint 50.000 forintos együttes összege a gyermek eltartásával felmerülő indokolt kiadások fedezésére akkor is alkalmas, ha a felperes a tartásához kizárólag a saját munkájával járul hozzá, a felperes kétszemélyes háztartásával kapcsolatos kiadások összege pedig köztudomásúan nem

érheti el az önálló lakással nem rendelkező alperes egyszemélyes háztartásával felmerülő költségek kétszeresét. Annak pedig nincs jogi jelentősége, hogy a felperes a gyermek eltartásáról a szüleinek az állítólagos anyagi segítségével hosszabb időn át egyedül gondoskodott, hiszen hátralékos gyermektartásdíj a felperes javára a jelen perben elszámolást nyert.

A kifejtettek miatt a Legfelsőbb Bíróság a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A Pp. 270. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése és a 32/2003.(VIII. 22.) IM rendelet 3. § (2)-(5) bekezdése alapján rendelkezett a Legfelsőbb Bíróság az alperes felülvizsgálati eljárásban felmerült költségeinek viseléséről.

Budapest, 2009. november 10.

a tanács elnöke, előadó bíró, bíró

A kiadmány hitelül:

tisztviselő